

Til beslutningsforslag nr. B 39 og B 40. Beretning afgivet af Retsudvalget den 17. august 2004

Beretning

over

I. Forslag til folketingsbeslutning om meddeleret for offentligt ansatte

II. Forslag til folketingsbeslutning om fremme af offentligt ansattes deltagelse i den offentlige debat

[begge af Aage Frandsen (SF) og Anne Baastrup (SF)]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslagene blev fremsat den 7. november 2003 og var til 1. behandling den 30. januar 2004. Beslutningsforslagene blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslagene i 2 møder.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Roskilde Kommune. Justitsministeren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 1 spørgsmål på B 39 og 3 spørgsmål på B 40 til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

Nedstøttelse af sagkyndigt udvalg

Justitsministeren har oplyst, at regeringen på baggrund af de to beslutningsforslag har beslut-

tet at anmode det udvalg, der med professor, dr. jur. Jens Peter Christensen som formand blev nedsat i 2003 med henblik på at behandle en række spørgsmål om embedsmænds rådgivning og bistand til regeringen og dens ministre, om at behandle de spørgsmål, der er omtalt i beslutningsforslagene. Der henvises herom til det af justitsministeren oversendte kommissorium (bilag 2 til beretningen). Det fremgår bl.a. heraf, at udvalgets betegnelse ændres til Udvalget om offentligt ansattes yringsfrihed og meddeleret, og at der foretages ændringer i udvalgets sammensætning.

2. Politiske bemærkninger

Udvalget tager med tilfredshed regeringens nedsættelse af det sagkyndige udvalg til efterretning.

Dansk Folkeparti bemærker herudover, at Dansk Folkeparti finder intentionerne i B 39 gode og ser frem til resultatet af det sagkyndige udvalgs arbejde. Dansk Folkeparti kan derimod ikke umiddelbart støtte B 40, men henviser til, at alle – også offentligt ansatte – har en grundlovssikret ret til at ytre sig. Dansk Folkeparti har dog

intet imod, at også dette emne bliver omfattet af det sagkyndige udvalgs arbejde.

P. u. v.

ANNE BAASTRUP

formand

Bilag 1**Oversigt over bilag vedrørende B 39**

Bilagsnr.	Titel
1	Uddrag fra »Offentlighed i det offentlige« af Tim Knudsen: Sammenligning af dansk og svensk offentlighed i forvaltning
2	Spm. 1, om det er korrekt, at politiet i Varde har registreret telefonopringninger til den lokale Radio Charlie, til justitsministeren
3	Meddelelse om udvalgsbehandlingen indtil videre
4	Svar på spm. 1, om er det korrekt, at politiet i Varde har registreret telefonopringninger til den lokale Radio Charlie, fra justitsministeren
5	Kommissorium for Udvalget om offentligt ansattes ytringsfrihed og meddeleret, fra justitsministeren
6	Udkast til beretning over B 39 og B 40

Oversigt over bilag vedrørende B 40

Bilagsnr.	Titel
1	Uddrag fra Forvaltningsret – Offentligt ansattes ytringsfrihed
2	Henvendelse af 16/1-04 fra Roskilde Kommune
3	Spm. 1 om kommentar til henvendelsen af 16/1-04 fra Roskilde Kommune, til justitsministeren Spm. 2 om, hvordan ministeren vurderer sagsforløbet som beskrevet af Roskilde Kommune i forhold til gældende retstilstand om offentligt ansattes ytringsfrihed, til justitsministeren
4	Meddelelse om udvalgsbehandlingen indtil videre
5	Svar på spm. 1 om kommentar til henvendelsen af 16/1-04 fra Roskilde Kommune, fra justitsministeren Svar på spm. 2 om, hvordan ministeren vurderer sagsforløbet som beskrevet af Roskilde Kommune i forhold til gældende retstilstand om offentligt ansattes ytringsfrihed, fra justitsministeren
6	Spm. 3 om kommentar til artikel i JyskeVestkysten 20/6-04: »Fyringssag presser kommune«, til justitsministeren
7	Kommissorium for Udvalget om offentligt ansattes ytringsfrihed og meddeleret, fra justitsministeren
8	Udkast til beretning over B 39 og B 40
9	Svar på spm. 3 om kommentar til artikel i JyskeVestkysten 20/6-04: »Fyringssag presser kommune«, fra justitsministeren

Kommissorium for Udvalget om offentligt ansattes yringsfrihed og meddeleret

Justitsministeren har den 22. juni 2004 oplyst følgende:

Folketinget behandlede den 30. januar 2004 beslutningsforslag B 39 om meddeleret for offentligt ansatte og beslutningsforslag B 40 om fremme af offentligt ansattes deltagelse i den offentlige debat.

Ved behandlingen af beslutningsforslagene har der været bred opbakning blandt Folketingets partier til at anmode det udvalg, der med professor, dr. jur. Jens Peter Christensen som

formand blev nedsat i 2003 med henblik på at behandle en række spørgsmål om embedsmænds rådgivning og bistand til regeringen og dens ministre, om at behandle de spørgsmål, der er omtalt i beslutningsforslagene.

På den baggrund vil Justitsministeriet nu anmode udvalget om at behandle de pågældende spørgsmål. I den forbindelse vedlægges til orientering udvalgets kommissorium. Heri er udvalgets opgaver og sammensætning nærmere beskrevet.

Kommissorium for Udvalget om offentligt ansattes yringsfrihed og meddeleret.

1. Indledning

Folketinget behandlede den 30. januar 2004 beslutningsforslag B 39 om meddeleret for offentligt ansatte og beslutningsforslag B 40 om fremme af offentligt ansattes deltagelse i den offentlige debat. Begge beslutningsforslag er fremsat af SF.

I beslutningsforslag B 39 opfordres regeringen til at fremsætte lovforslag om indførelse af en meddeleret for offentligt ansatte i tilfælde af uredelighed i den offentlige forvaltning og åbenbart misbrug af offentlige midler.

Beslutningsforslag B 40 opfordrer – med henblik på at fremme offentligt ansattes deltagelse i den offentlige debat – regeringen til at fremsætte lovforslag om en lovfæstelse af offentligt ansattes yringsfrihed og til at tage nødvendige og relevante initiativer til at fremme en målsætning i den offentlige forvaltning om, at offentligt ansatte i væsentligt større omfang end i dag deltager aktivt i den offentlige debat.

På baggrund af de 2 beslutningsforslag har regeringen besluttet at anmode det udvalg, der med professor, dr. jur. Jens Peter Christensen som formand blev nedsat i 2003 med henblik på at behandle en række spørgsmål om embedsmænds rådgivning og bistand til regeringen og dens ministre, om at behandle de spørgsmål, der er omtalt i beslutningsforslagene, jf. pkt. 2 umiddelbart nedenfor.

2. Udvalgets opgaver

2.1. Udvalget skal beskrive de gældende regler om offentligt ansattes yringsfrihed. I denne beskrivelse skal bl.a. indgå grundlovens og Den Europæiske Menneskerettighedskonventions bestemmelser om yringsfrihed, retspraksis samt udtalelser fra Folketingets Ombudsmands praksis om offentligt ansattes yringsfrihed.

Udvalget skal i den forbindelse også i fornødent omfang inddrage andre praktiske erfaringer med anvendelsen og forvaltningen af offentligt ansattes yringsfrihed, herunder om muligt erfaringer der mere generelt kan være med til at belyse, om det kan have karrieremæssige virkninger mv. for offentligt ansatte at benytte deres yringsfrihed.

På baggrund af sin beskrivelse af de gældende regler skal udvalget vurdere, om der er behov for en yderligere lovfæstelse af offentligt ansattes ret til at ytre sig.

2.2. Udvalget skal endvidere overveje, om der kan være anledning til at tage initiativer med henblik på at fremme offentligt ansattes deltagelse i den offentlige debat. I den forbindelse bør det bl.a. overvejes, om der kan være behov for større information til offentligt ansatte om deres ret til at ytre sig.

2.3. Herudover skal udvalget gennemgå de gældende regler om offentligt ansattes mulighed

for at give pressen eller andre eksterne parter oplysninger i tilfælde, hvor der kan være spørgsmål om ulovlig forvaltning eller anden uredelighed i den offentlige forvaltning, herunder åbenbart misbrug af offentlige midler.

Udvalget skal desuden overveje, om der kan være behov for at indføre nye regler i lovgivningen om offentligt ansattes mulighed for i tilfælde af den nævnte karakter at videregive oplysninger til pressen mv.

2.4. Det forudsættes, at udvalget i fornødent omfang inddrager relevante erfaringer fra andre lande, herunder Sverige, Storbritannien og USA.

3. Udvalgets sammensætning

I forbindelse med udvalgets behandling af de nævnte spørgsmål ændres udvalgets betegnelse til Udvalget om offentligt ansattes ytringsfrihed og meddeleret, og udvalgets sammensætning ændres således, at udvalget herefter vil have følgende sammensætning.

Udvalgets formand er professor, dr. jur. Jens Peter Christensen.

Udvalget sammensættes i øvrigt således:

3 repræsentanter fra universiteterne

1 repræsentant udpeget efter indstilling fra Danmarks Journalistforbund

1 repræsentant udpeget efter indstilling fra Kommunernes Landsforening

1 repræsentant udpeget efter indstilling fra Amtsrådsforeningen

1 repræsentant udpeget efter indstilling fra Funktionærernes- og Tjenestemændenes Fællesorganisation (FTF)

1 repræsentant udpeget efter indstilling fra Landsorganisationen i Danmark (LO)

1 repræsentant udpeget efter indstilling fra Akademikernes Centralorganisation (AC)

1 repræsentant udpeget efter indstilling fra Folketingets Ombudsmand

1 repræsentant for Statsministeriet

1 repræsentant for Finansministeriet

1 repræsentant for Justitsministeriet

Sekretariat:

Udvalgets sekretariatsfunktioner varetages af Justitsministeriet i samarbejde med Finansministeriet.